DUK.1711.11.2017

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w Miejskim Zarządzie Komunikacji w Tychach w dniach od 5.12.2017 r. do 22.12.2017 r. przez mgr [redacted], naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy, mgr [redacted] oraz mgr [redacted], inspektorów Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnień, odpowiednio nr 0052.1/212/17, 0052.1/213/17 oraz 0052.1/214/17 z dnia 29.11.2017 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Zamówienia publiczne, księgowość i sprawozdawczość, gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarność dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi za okres od stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1868),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.),
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1868),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2342

z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.),
- Uchwała nr 0150/XVIII/392/08 Rady Miasta Tychy z dnia 27.03.2008 r. w sprawie Statutu Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach jest jednostką budżetową Miasta Tychy nie posiadającą osobowości prawnej, działającą na podstawie obowiązujących przepisów prawa, Uchwały Rady Miejskiej w Tychach Nr 0150/XXIV/528/08 z dnia 30.10.2008 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach z siedzibą w Tychach. Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach jest powołany do pełnienia funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego, w szczególności do:

1. planowania rozwoju publicznego transportu zbiorowego, w szczególności:

- opracowuje projekty planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego,
- opiniuje lub uzgadnia projekty planów zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego innych organizatorów,

2. organizowania publicznego transportu zbiorowego oraz zarządzania publicznym transportem zbiorowym, w szczególności:

- przeprowadza badania rynku usług przewozu osób i analizuje potrzeby przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej zdolności ruchowej,
- analizuje poziom zaspokajania potrzeb przewozowych wynikających z wykonywania przewozów na podstawie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
- bada natężenie ruchu pasażerów (potoków pasażerskich),
- projektuje linie komunikacyjne,
- dokonuje zmian w przebiegu linii komunikacyjnych, w miarę zgłaszanych potrzeb i istniejących możliwości,
- opracowuje rozkłady jazdy,
- opiniuje rozkłady jazdy przewoźników ubiegających się o wydanie odpowiednich uprawnień na wykonywanie przewozu osób,
- administruje systemem informacji pasażerskiej, w szczególności poprzez informowanie pasażerów o rozkładach jazdy i ich zmianach oraz o całościowym funkcjonowaniu publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez Miasto Tychy,
- prowadzi badania marketingowe w zakresie publicznego transportu zbiorowego,

- podejmuje działania zmierzające do realizacji oraz aktualizacji obowiązującego planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego,
- określa sposób oznakowania środków transportu wykorzystywanych w publicznym transporcie zbiorowym w ramach wymagań stawianych operatorom,
- przygotowuje projekty aktów prawnych dotyczących ustalania stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych na terenie Miasta Tychy oraz projekty aktów prawnych dotyczących określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z nich,
- opracowuje analizy ekonomiczne związane z ustaleniem niezbędnego poziomu dotacji do usług publicznego transportu zbiorowego a także prowadzi rozliczenia tej dotacji w ramach zawartych porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego,
- utrzymuje czystość i porządek na przystankach komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- utrzymuje w należytym stanie infrastrukturę przystankową na terenie miasta Tychy, a także sprawuje nieodpłatny trwały zarząd gruntami w pasie drogowym obejmującym przystanki komunikacji zbiorowej na terenie miasta Tychy,
- kontroluje prawidłowość uiszczania przez pasażerów opłat za przejazd środkami transportu publicznego (kontrola biletowa),
- podejmuje działania związane z dochodzeniem należności związanych z przewozem osób w ramach publicznego transportu zbiorowego,
- współdziała w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań zmierzających do zawarcia umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
- realizuje płatności, w tym wypłaca rekompensatę na rzecz operatorów publicznego transportu zbiorowego,
- ocenia, kontroluje i nadzoruje wykonywanie przez operatorów umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, m.in. poprzez zlecanie audytów wypłacanej rekompensaty,
- udostępnia innym podmiotom powierzchnię reklamową w gablotach zlokalizowanych na wiatach przystankowych oraz innych nośnikach,
- emituje, prowadzi sprzedaż i organizuje system dystrybucji biletów komunikacji miejskiej,
- przygotowuje założenia i projekty aktów prawnych ustanawiających taryfy oraz przepisy porządkowe obowiązujące w publicznym transporcie zbiorowym organizowanym przez Miasto Tychy,
- współpracuje z innymi organizatorami i operatorami publicznego transportu zbiorowego w zakresie wspólnych taryf, dystrybucji biletów oraz organizacji transportu,

- realizuje zadania wynikające z pełnienia funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego przekazane Miastu Tychy na podstawie zawartych porozumień i umów z innymi jednostkami samorządu terytorialnego;
- pobiera opłaty za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców, których właścicielem albo zarządzającym jest Miasto Tychy,
- realizuje wynikające z przepisów prawa obowiązki w zakresie publikowania informacji związanych z pełnieniem funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego,
- prowadzi kompleksowe działania mające na celu popularyzację korzystania z publicznego transportu zbiorowego wśród potencjalnych użytkowników.

Mienie MZK jest mieniem komunalnym, będącym w zarządzie jednostki. MZK prowadzi działalność na podstawie rocznego planu finansowego. Jednostka prowadzi rachunkowość zgodnie z ustalonym planem kont oraz sporządza w oparciu o plan kont sprawozdania finansowe.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- mgr [redacted] – Dyrektor Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach od dnia 1.01.2009 r. do nadal,
- mgr [redacted] – Główna Księgowa Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach od dnia 1.05.2004 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-28S, Rb-27S za okresy wskazane w protokole,
- Zestawienia obrotów i sald za okresy wskazane w protokole kontroli,
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym w 2016 r.,
- Wyrywkowo dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe, karty kontowe, faktury dotyczące poniesionych wydatków,
- Wyrywkowo dokumentacja dotycząca obrotu gotówkowego za styczeń 2017,
- Wyrywkowo umowy i dokumenty związane z udzielonymi zamówieniami publicznymi,
- Kartoteki wynagrodzeń i akta osobowe wybranych pracowników,
- Dziennik za 2016 rok oraz od stycznia do marca 2017 r.,
- Dokumentacja związana z inwentaryzacją.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Księgowość i sprawozdawczość jednostki

Działalność kontrolowanej jednostki została uregulowana przez Dyrektora Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach m.in. następującymi unormowaniami wewnętrznymi:

- Zarządzenie Nr D-021/29/2015 z dnia 31.12.2015 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Miejskim Zarządzie Komunikacji w Tychach,
- Zarządzenie Nr D/021/25/2016 z dnia 30.12.2016 r. w sprawie wprowadzenia polityki (zasad) rachunkowości w Miejskim Zarządzie Komunikacji w Tychach (załącznik nr 1) zawierającej:
  - Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych – rozdział I,
  - Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego – rozdział II,
  - Zakładowy plan kont – rozdział III,
  - Zasady gospodarki majątkiem trwałym i zasady odpowiedzialności za powierzone mienie – rozdział IV,
  - Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów – rozdział V,
  - Instrukcja kasowa – rozdział VI,
  - Instrukcja inwentaryzacyjna – rozdział VII,
  - Opis systemów przetwarzania i ochrony danych – rozdział VIII,
  - Instrukcja wspólnego rozliczania podatku od towarów i usług VAT – rozdział IX,
- Zarządzenie Nr D/152/15/2011 z dnia 14.07.2011 r. w sprawie Regulaminu pracy Miejskiego Zakładu Komunikacji w Tychach wraz z aneksem Nr 1/2014 z dnia 13.05.2014 r.,
- Zarządzenie Nr D/0152/37/09 z dnia 29.12.2009 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Miejskim Zarządzie Komunikacji w Tychach,
- Zarządzenie Nr D/0152/03/2013 z dnia 28.01.2013 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych, do których nie znajduje zastosowania ustawa z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- Zarządzenie Nr D/021/08/2014 z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr D/0152/03/2013 Dyrektora MZK w Tychach z dnia 28.01.2013 r. w sprawie Regulaminu do których nie znajduje zastosowania ustawa z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- Zarządzenie Nr D/0152/08/09 z dnia 17.04.2009 r. w sprawie Regulaminu wynagradzania pracowników w MZK w Tychach wraz z Aneksami: Nr 1 z dnia 5.02.2010 r., Nr 2 z dnia 10.05.2013 r., Nr 3 z dnia 28.11.2013 r., Nr 4 z dnia 15.10.2014 r., Nr 5 z dnia 16.11.2015 r., Nr 6 z dnia 14.12.2015 r.,

Analiza przedłożonej dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości wprowadzone Zarządzeniem Nr D/021/25/2016 Dyrektora Miejskiego Zarządu Komunikacji

w Tychach z dnia 30.12.2016 r. wykazała, **iż jednostka nie dokonała aktualizacji polityki rachunkowości do obowiązujących ówcześnie przepisów tj. regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach rachunkowości** oraz planie kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). **W kontrolowanej jednostce w zakładowym planie kont nadal występują konta 770 – Zyski nadzwyczajne i 771 – Straty nadzwyczajne,** które w planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, zawartym w rozporządzeniu, zostały z dniem 1 stycznia 2016 r. uchylone (Dz. U. z 2015 r. poz. 1954 § 1). Jednostki objęte regulacjami ustawy o rachunkowości nie są zobligowane do wyodrębniania w księgach oraz prezentowania w rachunku zysków i strat informacji dotyczących strat i zysków nadzwyczajnych. Tym samym nie zostały zmienione w polityce rachunkowości opisy do kont 760 *Pozostałe przychody operacyjne* i 761 *Pozostałe koszty operacyjne*, na których obecnie na stronie Ma konta 760 ujmuje się przychody o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie, na stronie Wn konta 761 ujmuje się koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie. Opis do konta 860 również nie został uaktualniony.
Ponadto w opisie do konta 720 wskazano, iż na stronie Ma tego konta ujmuje się przypis odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu dochodów budżetowych, a na stronie Ma konta 750 ujmuje się odsetki za zwłokę w zapłacie należności niestanowiących dochodów budżetowych. Nowelizacja (w 2012 r.) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach rachunkowości (…) wskazała, iż konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych, a nie jak przed nowelizacją do ewidencji przychodów finansowych niestanowiących dochodów budżetowych. Zatem prawidłowym jest ujęcie odsetek za zwłokę w zapłacie należności stanowiących dochody budżetowe na stronie Ma konta 750 *Przychody finansowe.*

Dokonując weryfikacji sprawozdawczości budżetowej jednostki sprawdzono zgodność danych w sprawozdaniu Rb-28 S w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych wykazanych w:

- II kwartale 2015 r.,
- III kwartale 2016 r.,
- I kwartale 2017 r.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji sprawozdań Rb-28S nie stwierdzono nieprawidłowości. **Natomiast w sprawozdaniu rocznym Rb-28S za IV kwartał 2016 r.**

stwierdzono niezgodność danych w zakresie planowanych środków z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych tj. obrotów strony Wn konta 980 *Plan finansowy wydatków budżetowych*. Zgodnie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 16.01.2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w kolumnie "Plan (po zmianach)" wykazuje się dane o planowanych wydatkach, z uwzględnieniem wszelkich zmian dokonywanych zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Powyższe zostało spełnione w opisanym sprawozdaniu. Natomiast z zestawienia obrotów i sald na koniec 2016 r. konto 980 prawidłowo, nie wykazuje salda, **jednakże obroty zostały zrównane do wysokości wydatków tj. salda konta 130, co jest niezgodne z obowiązującym ówcześnie rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości** oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. **Zgodnie z opisem konta 980 na stronie** Wn ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych i jego zmiany, a **na stronie Ma ujmuje się** równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych, wartość planu niewygasających wydatków budżetu do realizacji w roku następnym oraz **wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.**

Wydatki poniesione przez jednostkę zgodnie z rocznymi sprawozdaniami budżetowymi Rb-28S wynosiły, w rozdziale 60004 – *Lokalny transport zbiorowy,* odpowiednio w 2015 r. – 68 515 506,56 zł oraz w 2016 r. – 68 250 132,58 zł i były zgodne z zapisami na koncie 130 po stronie Ma. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, prawidłowo uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). Ze wskazanych sprawozdań wynika, że wydatki zrealizowane ze środków budżetowych na zakup usług pozostałych (§ 4300) m.in. usług przewozowych, usług sprzątania, obsługi prawnej, stanowiły największy udział w strukturze wydatków, tj. odpowiednio w 2015 r. – 94,94 %, a w 2016 r. – 94,66 %.

Sprawdzeniu poddano również sprawozdania budżetowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za wyżej wymienione okresy sprawozdawcze stwierdzając zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w zakresie dochodów. Zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-27S za lata 2015 oraz 2016 należności, nadpłaty oraz uzyskane dochody budżetowe przedstawiają się następująco:

– Rok 2015

Klasyfikacja budżetowa			Należności	Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)	Dochody otrzymane	Należności pozostałe do zapłaty		Nadpłaty
Dział	Rozdział	Paragraf				ogółem	w tym: Zaległości netto:	
600	60004	0580	94 301,99	88 393,40	88 393,40	5 909,80	0,00	1,21
		0690	7 575 380,05	916 198,44	916 198,44	6 642 415,67	6 642 415,67	13 234,06
		0830	21 493 960,93	20 880 674,28	20 880 674,28	613 298,27	18 378,69	11,62
		0920	2 680 217,86	39 798,59	39 798,59	2 640 425,06	2 640 425,06	5,79
		0970	3 528 814,03	267 845,61	267 845,61	3 263 344,60	3 263 344,60	2 376,18
RAZEM:			**35 342 674,86**	**22 192 910,32**	**22 192 910,32**	**13 165 393,40**	**12 564 564,02**	**15 628,86**

– Rok 2016

Klasyfikacja budżetowa			Należności	Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)	Dochody otrzymane	Należności pozostałe do zapłaty		Nadpłaty
Dział	Rozdział	Paragraf				ogółem	w tym: Zaległości netto:	
600	60004	0580	115 814,59	108 553,80	108 553,80	7 262,00	0,00	1,21
		0690	6 715 346,43	968 054,00	968 054,00	5 758 574,05	5 758 574,05	11 281,62
		0830	21 787 929,93	21 077 763,66	21 077 763,66	710 177,09	43 522,86	10,82
		0920	2 359 346,40	35 407,31	35 407,31	2 323 939,09	2 323 939,09	0,00
		0970	2 983 355,48	308 231,86	308 231,86	2 675 123,62	2 675 123,62	0,00
RAZEM:			**33 961 792,83**	**22 498 010,63**	**22 498 010,63**	**11 475 075,85**	**10 801 159,62**	**11 293,65**

W sprawozdaniach Rb-27S jednostka obok wysokich należności do zapłaty wykazuje również nadpłaty. Przykładowo w Rb-27S za II kwartał 2015 r. w kwocie 10 094,93 zł, za III kwartał 2016 r. w kwocie 14 883,51 zł, Rb-27S za I kwartał 2017 r. w kwocie 16 718,60 zł. W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w dniu 2.01.2017 r. na konto dochodów budżetowych jednostki wpłynęła od komornika sądowego kwota 221,44 zł tytułem KM 2625/16, która została zaksięgowana na kontach 130-01-01 – rachunek dochody / 221-0690-01-06 – należności z opłat dodatkowych nadpłaty. Do dnia kontroli nadpłata nie została wyjaśniona i zwrócona. Podobnie w dniu 18.01.2017 r. na konto dochodów budżetowych jednostki wpłynęła kwota 61,50 zł od osoby fizycznej, którą zaksięgowano jak powyżej i pomimo wezwania do wyjaśnienia kwota ta do dnia kontroli nie została wyjaśniona. Wysokość nadpłat oraz przytoczone powyżej sytuacje i związany z nimi problem w ustaleniu przypisanej należności świadczą o fakcie, iż ewidencja analityczna dłużników prowadzona w programie EGC nie stanowi wiarygodnego narzędzia w ustalaniu należności.

W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano terminowość przekazywania dochodów budżetowych. **Niżej wymienione dochody budżetowe zostały przekazane z uchybieniem terminów** określonych Zarządzeniem nr 0050/269/11 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 30 grudnia 2011 r. oraz Zarządzeniem zmieniającym Nr 0050/181/16 z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie trybu i terminów przekazywania pobranych dochodów przez podległe jednostki budżetowe:

- dochody za okres od 1.01.2016 r. do 15.01.2016 r. z terminem przekazania 18.01.2016 r. częściowo w kwocie 144 941,64 zł zostały przekazane po terminie w dniu 19.01.2016 r.
- dochody za okres od 1.02.2016 r. do 15.02.2016 r. z terminem przekazania 18.02.2016 r. częściowo w kwocie 62 441,46 zł zostały przekazane po terminie w dniu 19.02.2016 r.
- dochody za okres od 1.03.2016 r. do 15.03.2016 r. z terminem przekazania 18.03.2016 r. częściowo w kwocie 31 680,33 zł zostały przekazane po terminie w dniu 24.03.2016 r.

Po terminie przekazano również częściowo dochody za okres:

- od 1.01 - 15.01.2015 r. z czterodniowym opóźnieniem,
- od 1.03 - 15.03.2015 r. z sześciodniowym opóźnieniem,
- od 1.08 - 15.08.2015 r. z dwudniowym opóźnieniem
- od 1.04 - 15.04.2016 r. z jednodniowym opóźnieniem,
- od 1.05 - 15.05.2016 r. z dwudniowym opóźnieniem,
- od 1.07 - 15.07.2016 r. z dwudniowym opóźnieniem,
- od 1.08 - 15.08.2016 r. z czterodniowym opóźnieniem,
- od 1.09 - 15.09.2016 r. z dwudniowym opóźnieniem,
- od 1.10 - 15.10.2016 r. z sześciodniowym opóźnieniem,
- od 1.12 - 15.12.2016 r. z ośmiodniowym opóźnieniem,
- od 15.02 - 28.02.2017 r. z jednodniowym opóźnieniem,
- od 1.09 - 15.09.2017 r. z dwudniowym opóźnieniem.

Zauważa się ponadto, iż w jednostce zwrot ¾ opłaty sądowej przekazywany jest na konto dochodów z konta wydatków na koniec każdego miesiąca co z uwagi na dwa terminy przekazywania dochodów wyznaczonych dla MZK może skutkować nieterminowym przekazaniem dochodów budżetowych.

Kontroli poddano sprawozdania finansowe, tj. bilans i rachunek zysków i strat za 2016 r. w konfrontacji z zestawieniem obrotów i sald stwierdzając zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

Weryfikacja wykazała zgodność obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za 2016 r., zgodnie z art. 14 uor.

4.2. Prawidłowość prowadzenie ksiąg rachunkowych

W toku czynności kontrolnych wyrywkowej weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych. **Stwierdzono następujące nieprawidłowości:**

- zapisy w dzienniku obrotów, za lata objęte kontrolą, ujmujące operacje gospodarcze uniemożliwiają jednoznaczne ich powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, co uchybia art. 14 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zwanej uor. Dowodom księgowym nadawane są numery identyfikacyjne odpowiadające w dzienniku pozycji „typ i numer dokumentu", jednakże numery te powielają się dla różnych dokumentów źródłowych. Przykładowo pod poz. nr 276 ujęto wyciąg bankowy nr WB 0000000001 oraz pod poz. nr 1778 znajduje się również nr WB 0000000001. W dzienniku pod poz. nr L0990 znajduje się raport kasowy RK 001/00001, który posiada ten sam numer identyfikacyjny co raport kasowy pod pozycją nr 1 w dzienniku, tj. RK 0001/00001. W myśl art. 21 ust 1 uor dowód księgowy powinien zawierać określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego. Numer identyfikacyjny powinien umożliwić powiązanie dowodu z zapisami księgowymi dokonanymi na jego podstawie. Należy jednak pamiętać, aby numery nadane dowodom księgowym się nie powtarzały. W tym celu należy wprowadzić rozróżnienie numeracji w sposób dający przejrzysty obraz, którego obiektu dany wyciąg bankowy, raport kasowy czy polecenie księgowania dotyczy.
- dowody księgowe (tj. faktury zakupu, noty księgowe) nie są przechowywane w sposób pozwalający na ich łatwe odszukanie, stosownie do art. 73 ust 1 uor. Dokumenty te są przechowywane pod wyciągiem bankowym z dnia w którym nastąpiło dokonanie ich zapłaty, przy tak dużej ilości dokumentów znacznie utrudnia ich odnalezienie po nadanym numerze dokumentu księgowego (odczytanym z dziennika). Dowody księgowe przechowywać należy w ustalonym porządku dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w podziale na okresy sprawozdawcze, w sposób pozwalający na ich łatwe odnalezienie.
- nieprzestrzeganie art. 23 uor stanowiącego, iż zapis księgowy powinien zawierać co najmniej:
  - **datę dokonania operacji gospodarczej**,
  - określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego **datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji**,
  - zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów,
  - kwotę i **datę zapisu**,
  - oznaczenie kont, których dotyczy.

Weryfikacja dokumentów poddanych kontroli wykazała, iż w jednostce zapis księgowy zawiera datę zapisu, datę dowodu księgowego jednakże nie zawiera daty operacji gospodarczej. Przykładowo faktura nr FA/2017/480 (dokument FVZ1200000099) na kwotę 184,50 zł, z dnia 2.01.2017 r. z datą sprzedaży: grudzień 2016 i datą wpływu do jednostki w dniu 09.01.2017 r., wprowadzona została do ksiąg ze wskazaniem daty 31.12.2016 r. jako daty zapisu, datą dowodu księgowego 31.12.2016 r., zamiast 2.01.2017 r., oraz bez wskazania daty operacji gospodarczej tj. 31.12.2016 r.

- dokumenty PK *Polecenia księgowania* wystawiane w jednostce nie spełniają w pełni wymogów art. 21 uor, wskazującego, iż dowód księgowy powinien zawierać co najmniej nazwę i symbol dokumentu, **jego niepowtarzalny numer i datę wystawienia oraz datę pod jaką wskazane w nim operacje należy ująć w księgach rachunkowych, opis celu w jakim został wystawiony, wskazanie kont, na jakich należy dokonać księgowania i księgowanych kwot.** W większości wystawiane przez jednostkę dokumenty PK nie są opatrzone kolejnym numerem, zawierają lakoniczny opis operacji gospodarczej którą dokumentują oraz nie są opatrzone podpisem zatwierdzającego, tj. Głównej księgowej MZK Tychy. Przykładowo dokumenty PK podłączone pod wydruki z systemu o nr PK 15, 16, 18 z dnia 31.01.2017 r.
- dokonywanie na koncie 130 – „*Rachunek wydatki”* technicznych zapisów ujemnych w momencie wpływu na rachunek wydatków, kwot dotyczących dochodów budżetowych np. z tytułu opłaty dodatkowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (…) na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny. W jednostce przykładowo mylny wpływ za mandat w kwocie 151,50 zł w dniu 2.01.2017 r. na rachunek wydatków ujęto w księgach rachunkowych zapisem strona Wn konta 130 – *Rachunek wydatki* oraz strona Ma konta 240 – *Mylne wpływy* wraz z dodatkowym technicznym zapisem ujemnym strona Wn konta 130 oraz strona Ma konta 130. Następnie w dniu 4.01.2017 r. nastąpiło przekazanie mylnej wpłaty na rachunek dochodów budżetowych, który ujęto w księgach zapisem strona Wn 240 oraz strona Ma konta 130. Zatem techniczny zapis ujemny winien zostać zastosowany w momencie zwrotu środków na rachunek dochodów budżetowych.
- dokonywanie jednostronnych księgowań na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* oraz 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych* w momencie ujęcia w księgach zwrotu ¾ opłat sądowych dotyczących spraw z lat ubiegłych, należnych na mocy art. 79 ust 1 pkt 2 lit c ustawy z dnia 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 623 z późn zm.). Przykładowo w dokumencie PK

0000000008 z dnia 31.01.2017 r. z opisem „przeksięgowanie zwrotu ¾ opłaty sądowej za poprzednie lata” dokonano zapisów:

- **strona Ma konta 201 – *Sąd Rejonowy w Tychach* w kwocie 19 395 zł ze znakiem minus**,
- **strona Ma konta 221-0940 – *Należności z tytułu zwrotu opłat sądowych* w kwocie 19 395 zł,**
- strona Wn konta 221-0940 – *Należności z tytułu zwrotu opłat sądowych* oraz strona Ma konta 760-094 – *Pozostałe przychody operacyjne – zwroty opłat sądowych* w kwocie 19 395 zł.

Powyższe księgowanie jest niezgodne z zasadą dwustronnego zapisu (art. 15 ust. 1 uor), która należy do najstarszych zasad stosowanych w rachunkowości i znajduje zastosowanie bez względu na stosowaną technikę księgowości. W zasadzie podwójnego zapisu każda operacja jest księgowana na dwóch odpowiednich kontach, po przeciwnych stronach (tj. na jednym koncie po stronie WN, na drugim po stronie MA) w tej samej kwocie – według dowodu, na podstawie, którego jest księgowana.

Ponadto wpływ kwot dotyczących zwrotu ¾ opłat sądowych otrzymanych z Sądu ujmowane są w księgach zapisem strona Wn konta 130 – *Rachunek wydatki* oraz strona Ma konta 201 – *Sąd Rejonowy w Tychach* w § 4610 – jeśli zwrot dotyczy spraw bieżącego roku oraz z symbolem 4990 – jeśli zwrot dotyczy spraw z lat ubiegłych, wraz z dodatkowym technicznym zapisem ujemnym. Zauważa się, iż zgodnie z opisem do konta 201 ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości budżetowej konto to służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Zatem powyższa operacja powinna zostać zaksięgowana na koncie 240 – *Pozostałe rozrachunki*,

- błędne księgowania dotyczące umorzenia należności z tytułu niezapłaconej opłaty dodatkowej. W dokumencie PK 0000000097 z datą zapisu 31.05.2016 r. oraz tożsamą datą dowodu księgowego (na podstawie oświadczenia wierzyciela nr 1/2016 z dnia 16.05.2016 r. stwierdzającego umorzenie wierzytelności z tytułu niezapłaconej opłaty dodatkowej przysługującej MZK w Tychach w łącznej kwocie 153,68 zł, w tym należność główna 150 zł, odsetki za zwłokę 0,68 zł ustalone na dzień 16.05.2016 r. oraz należność uboczna 3 zł) dokonano umorzenia należności poniższymi zapisami:

- 221-0690 / 720-0690 kwoty (- 150 zł),
- 761-0690 / 290-0690 kwoty (- 97,50 zł) stanowiącej 65% kwoty należności głównej dla której na 30.04.2016 r. dokonano odpisu aktualizującego,

- 221-0690 / 750-092 kwoty 0,68 zł,
- 751-092 / 221-0920 kwoty 0,68 zł.

Przepisy art. 35b ust. 4 ustawy o rachunkowości stanowią, iż należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość. Natomiast należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych (art. 35b ust. 4 ustawy o rachunkowości). Jednocześnie jak wynika z opisu do konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych* ujętego w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości budżetowej, na stronie Wn tego konta ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, a na stronie Ma – wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności. Wskazano również, iż na stronie Wn konta 720 *Przychody z tytułu dochodów budżetowych* ujmuje się odpisy z tytułu dochodów budżetowych, a na stronie Ma – przychody z tytułu dochodów budżetowych, natomiast na stronie Wn konta 761 ujmuje się umorzone i nieściągalne należności. Z powyższych zapisów wynika, iż umorzenie należności z tytułu dochodów budżetowych nie może być księgowane jako zmniejszenie przychodów z tytułu dochodów budżetowych (konto 720). Zatem jeśli na należność z tytułu dochodów budżetowych utworzono odpis aktualizujący, to umorzenie takiej należności zmniejszy dokonany uprzednio odpis (konto 290). Jeśli natomiast na powyższą należność nie utworzono odpisu aktualizującego, to jej umorzenie należy zaksięgować w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych (konto 761). Zastosowane księgowania są niezgodne również z obowiązującą polityką rachunkowości MZK w Tychach, gdzie przykładowo w opisie do konta 290 ujęto, iż zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem oraz odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych od odbiorców następuje zapisem 290/221. Ponadto zauważa się, iż umorzenie omawianej należności w kwocie 3 zł nie znalazło odzwierciedlenia w księgach rachunkowych,

- zaniżenie wydatków w § 461 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego* oraz dochodów w § 064 *Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień.* Zgodnie z § 3 pkt. 2 umowy na obsługę prawną nr 63/2017 z dnia 31.12.2016 r.: za czynności określone w § 2 pkt. 8 umowy, tj. prowadzenie wskazanych spraw sądowych i administracyjnych, łącznie z zastępstwem procesowym, w tym w zakresie roszczeń pasażerów z tytułu niewykonanych usług przewozowych, oraz w zakresie dochodzenia kwot należnych MZK tytułem opłat za przejazd środkami komunikacji miejskiej bez ważnego biletu, kancelarii będzie przysługiwało wynagrodzenie w wysokości ustalonej orzeczeniem sądu lub innego organu, w ciągu 7 dni po wyegzekwowaniu zasądzonych roszczeń.

Zgodnie z wyjaśnieniem uzyskanym podczas kontroli, zdarza się, że wpłaty należnych MZK w Tychach kosztów zastępstwa procesowego na podstawie otrzymanych nakazów sądowych, wpływają na konto bankowe kancelarii i nie zostają przekazane na konto dochodów budżetowych MZK. Przykładowo dokumentem PK 0000000019 nastąpiło przypisanie należności w związku z otrzymanymi nakazami sądowymi w kwocie łącznej 36 637,50 zł zapisem strona Wn konta 221-0640 oraz strona Ma konta 290-0640. Następnie dokumentem PK 0000000020 oraz PK 0000000021 następuje ujęcie w przychodach kwot zapłaconych z tytułu zasądzonych kosztów wynikających z nakazów sądowych. Dokumentem PK 0000000021 z dnia 31.01.2017 r. z opisem „pomniejszenie kosztów sądowych w styczniu" na łączną kwotę 1 703,80 zł nastąpiło ujęcie w przychodach wpłaconych przez komorników sądowych w styczniu, pobranych od dłużników kosztów zastępstwa procesowego, zapisem strona Wn 290-0640-02 oraz strona Ma 760-064-03. Natomiast dokumentem PK 0000000022 z dnia 31.01.2017 r. z opisem „wyksięgowanie kosztów sądowych" zapisem strona Wn 221-0640-01 oraz strona Ma 290-0640-02 następuje pomniejszenie kwoty przypisanych należności z tytułu zasądzonych kosztów procesu w związku z ich wpływem na rachunek kancelarii radcy prawnego, a nie na rachunek MZK, które to kwoty zgodnie z powyżej przytoczonym zapisem umowy stanowią wynagrodzenie kancelarii w terminie 7 dni od wyegzekwowania należności. W omawianym przykładzie należne kancelarii wynagrodzenie zostało wypłacone na podstawie noty księgowej nr 4 z dnia 15.02.2017 r. na kwotę 1 703,80 zł, ujętej w księgach dokumentem NI 0200000012 z datą zapisu 28.02.2017 r. zapisem strona Wn konta 761-461 oraz strona Ma konta 201-01-00197.

- ujmowanie na koncie rozrachunkowym 201-01-00197 *kancelaria Radcy Prawnego* [redacted] **kwot wynikających z otrzymanych postanowień, wezwań od komorników sądowych** tytułem zwrotu komornikom sądowym wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji, uiszczenia zaliczek na pokrycie tych wydatków, wynagrodzenia za poszukiwanie majątku dłużnika. Wpłaconą komornikowi opłatę na poszukiwanie majątku dłużnika (art. 53a ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1277 z późn. zm.) prawidłowo ujmuje się w księgach wierzyciela na koncie służącym do ewidencji rozrachunków z komornikiem, zapisem strona Wn konta 240 *Pozostałe rozrachunki* oraz strona Ma konta 130 Rachunek bieżący. Wartość opłaty odnosi się w ciężar konta 761 *Pozostałych kosztów operacyjnych*. Opłaty te są zaliczane do kosztów egzekucji – ostatecznie obciążają więc dłużnika, który ma obowiązek zwrócić je wierzycielowi. Uiszczenie opłaty za poszukiwanie majątku dłużnika nie zwalnia wierzyciela z obowiązku pokrywania zaliczek na pokrycie wydatków gotówkowych o których mowa w art. 39 ww. ustawy. Wpłaconą komornikowi zaliczkę (do dnia, w którym

komornik przedstawi rozliczenie kosztów egzekucji) ujmuje się w księgach zapisem strona Wn konta 240 oraz strona Ma konta 130. Dopiero w sytuacji, gdy postępowanie egzekucyjne okaże się w całości lub w części bezskuteczne, stosownie do treści art. 42 ust 2 ww. ustawy, wydatki poniesione przez komornika, które nie zostały pokryte z wyegzekwowanej części świadczenia, obciążają wierzyciela i powinny zostać zarachowane w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, zapisem strona Wn konta 761 oraz strona Ma 240.

W jednostce przyjęto zasadę ewidencjonowania tych operacji w następujący sposób, przykładowo:

- wezwanie do uiszczenia zaliczki na pokrycie wydatków określonych w art. 39 ust 2 pkt. 8 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (koszty doręczenie korespondencji w przedmiotowej sprawie) w kwocie 35,68 zł z dnia 15.02.2017 r. (przekazane pismem Radcy Prawnego z dnia 23.02.2017 r.) ujęto w księgach rachunkowych zapisem strona Wn 761-461-02 oraz strona Ma konta 201-01-00197 (dokument NI 0200000025 z dnia 28.02.2017 r., z datą dowodu księgowego 23.02.2017 r.). Zapłata wskazanych kosztów na konto komornika sądowego nastąpiła w dniu 28.02.2017 r. (WB nr 40) zapisem 201 / 130. Ponadto nadmienić należy iż **koszty egzekucyjne w powyższej sprawie zostały opłacone po terminie**. Wezwanie z terminem tygodniowym od dnia otrzymania wezwania, wpłynęło do kancelarii radcy prawnego w dniu 16.02.2017 r. Zatem termin płatności przypadał na 23.02.2017 r.
- postanowienie o umorzeniu i ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego ujmuje się w księgach rachunkowych zapisem strona Wn 761-461-02 i strona Ma 201-01-00197 oraz zapłaty na konto komornika sądowego wskazanych kosztów zapisem po stronie Wn konta 201-01-00197 oraz stronie Ma konta 130 w prawidłowym § 4610. Przykładowo w sprawie KM 2036/16 w dniu 18.01.2017 r. do kancelarii radcy prawnego wpłynęło postanowienie o umorzeniu i ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego z dnia 30.12.2016 r., którego ujęcie w księgach rachunkowych nastąpiło z datą zapisu 31.01.2017 r. oraz datą dowodu księgowego 18.01.2017 r. (prawidłowo 30.12.2016 r.) ustalające kwotę kosztów pozostałą do zapłaty w wysokości 13,39 zł. Powyższe ujęto w księgach w dokumencie NI 0100000009 z dnia 31.01.2017 r. zapisem 761 / 201 – *kancelaria radcy prawnego*, a nie jak należało 761 / 240 – *komornik sądowy.* Zapłata wskazanych kosztów na konto komornika sądowego nastąpiła w dniu 19.01.2017 r. (WB nr 12) zapisem 201 / 130. Również w ten sam sposób w dokumencie NI nr 0100000004 z dnia 31.01.2017 r. (z datą dowodu księgowego 12.01.2017 r.) ujęto w pozostałe koszty operacyjne postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 27.12.2016 r. w sprawie KM 1849/14.

Powyższe skutkuje brakiem pełnej i właściwej kontroli stanu rozrachunków z komornikami sądowymi w roku bieżącym i w latach następnych.

- nie naliczano odsetek od nieterminowo uregulowanych zobowiązań stanowiących dochody budżetowe. Przykładowo nie naliczono i nie dochodzono należnych odsetek od uregulowanych po terminie płatności niżej wymienionych faktur:

Nr faktury	z dnia	Kwota	Termin płatności	Data zapłaty	Należne, nienaliczone odsetki
MZK/FZ/00022/2017	2.01.2017	11 677,30	10.01.2017	12.01.2017	6,08
FA/1649/2016	29.12.2016	5 940,37	12.01.2017	13.01.2017	1,55
FZ/309/2016	1.12.2016	119,70	10.01.2017	16.01.2017	1,15
FP/58/2016	31.12.2016	11 147,48	14.01.2017	18.01.2017 po terminie zapłacono 5 204,73	2,71
FP/59/2016	31.12.2016	210,00	14.01.2017	18.01.2017	0,11
FP/55/2016	31.12.2016	3 075,00	14.01.2017	18.01.2017	1,60
FS/1/2017	2.01.2017	11 521,75	16.01.2017	18.01.2017	6,00
FI/1/2017	5.01.2017	29 607,42	19.01.2017	23.01.2017	30,82
FB/1/2017	2.01.2017	13 143,79	9.01.2017	17.01.2017	27,37

Na fakturach znajduje się informacja, iż w przypadku nie zapłacenia faktury w terminie naliczane będą odsetki za każdy dzień zwłoki. **Tymczasem MZK nalicza odsetki tylko od nieuregulowanych należności na koniec każdego kwartału.**

- stosowanie niewłaściwej stawki przy naliczaniu należnych odsetek przy naliczaniu odsetek kontrahentom prowadzącym działalność gospodarczą od faktur nieuregulowanych do końca kwartału. Przykładowo w dokumencie PK nr 193 z dnia 30.09.2016 r. na kwotę 1 746,39 zł naliczono odsetki od nieuregulowanych na koniec kwartału należności. Do ww. dokumentu dołączono noty odsetkowe, z których wynika, iż przy ustalaniu wysokości należnych odsetek wobec kontrahentów prowadzących działalność gospodarczą zastosowano niewłaściwą stawkę odsetek ustawowych 7% zamiast odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych w wys. 9,5% np.

Nr noty odsetkowej	Kwota należności	Kwota naliczonych odsetek wg 7%	Kwota należnych odsetek wg 9,5%
17/16	2 112,98	3,63	4,92
18/16	187 696,80	196,64	266,86
19/16	5 272,60	17,19	23,33
20/16	2 045,76	3,53	4,79
21/16	2 295,70	0,44	0,60
22/16	2 132,82	6,14	8,33
24/16	51,75	0,19	0,26
26/16	6 588,00	114,96	156,04
Razem		**342,45**	**465,13**

W nocie odsetkowej nr 18/16 nie naliczono kontrahentowi odsetek od całej wymagalnej należności tj. od kwoty 303 269 zł tylko od kwoty 187 696,80 zł. Pozostała kwota należności z terminem płatności 29.09.2016 r., która została uregulowana w dniu 6.10.2016 r. wynikała z faktury nr FA 0900000049 na kwotę 115 572,20 zł, od której nie naliczono należnych odsetek w kwocie 210,56 zł. Od tego samego kontrahenta nie pobrano odsetek na kwotę 507,21 zł od nieterminowo uregulowanej faktury nr FA 0900000128 na kwotę 243 594,18 zł z terminem płatności 13.10.2016 r. uregulowanej w dniu 21.10.2016 r.

Ponadto zauważa się, iż przyjęty sposób liczenia odsetek tj. naliczenie odsetek na koniec kwartału czyli na ostatni dzień kwartału, a w kolejnym kwartale w przypadku braku płatności doliczanie odsetek za kolejny kwartał począwszy od pierwszego dnia rozpoczynającego kolejny kwartał, powoduje nie uwzględnianie jednego dnia zwłoki. Przykładowo w nocie odsetkowej nr 27/16 na kwotę 1 403,65 zł naliczono odsetki za 91 dni za okres od 2.07.2016 r. do 30.09.2016 r., zamiast w kwocie 1 419,07 za 92 dni za okres od 1.07.2016 r. do 30.09.2016 r. Podobnie w nocie odsetkowej nr 26/16 odsetki policzono za 91 dni zamiast za 92. Podobna sytuacja ma miejsce na przełomie roku gdzie 1 styczeń jest dniem wolnym od pracy, co powoduje nie naliczenie odsetek za dwa dni zwłoki.

MZK nie nalicza należnych odsetek od należności z tytułu opłat za jazdę bez biletu, które nie zostały objęte postępowaniem sądowym. Należności wymagalne z tego tytułu wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za I kwartał 2017 r. stanowiły kwotę 1 141 956,50 zł.

Powyższe stanowi naruszenie art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Zgodnie z § 21 Polityki rachunkowości MZK „Odcinki B mandatów przekazywane są Kierownikowi sekcji kontroli biletów, najpóźniej następnego dnia po nałożeniu mandatu w celu bieżącej ewidencji prowadzonej przy użyciu programu komputerowego. Kierownik działu sprzedaży i marketingu oraz Kierownik sekcji kontroli biletów nadzoruje i sprawuje kontrolę nad pracami związanymi z windykacją należności z mandatu.

Do zadań związanych z windykacją należności należy:

a) bieżące ewidencjonowanie przypisanych należności w oparciu o mandat na koncie analitycznym osoby ukaranej mandatem;
b) kontrola terminowości wpłat;
c) przygotowywanie odpowiedzi na pisma w sprawie odwołań od mandatu;

d) bieżące podejmowanie czynności zmierzających do ściągnięcia należności i zastosowania środków egzekucyjnych;
e) bieżące monitorowanie realizacji przekazywanych mandatów do windykacji firmom zewnętrznym;
f) bieżące monitorowanie realizacji przekazywanych mandatów do kancelarii prawnej;
g) bieżące przygotowywanie umów oraz prowadzenie rejestru umów o rozłożenie należności na raty;
h) bieżące przegotowywanie decyzji oraz prowadzenie ewidencji odpisów należności przedawnionych, umorzonych;
i) sporządzanie sprawozdań o należnościach rozłożonych na raty, umorzonych, wymaganych przez Radę Miasta Tychy;
j) przekazywanie do działu finansowo księgowego zestawień analitycznych wystawionych mandatów oraz wpłat będących podstawą zapisów w księgach rachunkowych za dany miesiąc do 5-go dnia następnego miesiąca po zakończeniu."

Do kontroli przedłożono zestawienia z danymi dotyczącymi wystawionych wezwań do zapłaty za jazdę bez biletu i dochodzeniem tych należności, z których wynika:

Rok	2015	2016
Ilość wystawionych wezwań do zapłaty	13 544	11 792
w tym spisane z dokumentu	10 954	9 681
w tym z danych ustnych	2 585	2 111
Ilość wpłat na wezwanie do 14 dni Skuteczność	1 385 (10,23%)	933 (7,91%)
Ilość wezwań od których pobrano opłatę manipulacyjną (14 dni) Skuteczność	1 007 (7,44 %)	882 (7,48%)
Ilość wezwań przekazanych do windykacji	12 949	9 383
Ilość zapłaconych wezwań w wyniku windykacji Skuteczność	1 242 (9,59%)	664 (7,08%)
Ilość wezwań przekazanych do kancelarii	7 126	5 023
Ilość wezwań przekazanych do sądu	7 103	5 023
Ilość zapłaconych wezwań przekazanych do sądu Skuteczność	254 (3,58%)	194 (3,86%)
Koszty związane z kierowaniem spraw do sądu	213 090	150 690

Z powyższego wynika, iż najwięcej należności regulowanych jest w ciągu 14 dni od dnia wystawienia wezwania. Czynnością windykacyjną stosowaną przez MZK jest przekazanie danych dłużników do firmy windykacyjnej co ma miejsce po około 2-3 miesiącach. Na miesiąc upływem terminu przedawnienia (okres przedawnienia 1 rok) dane dłużników wycofywane są z firmy windykacyjnej i przekazywane są do kancelarii prawnej w celu przekazania spraw na drogę sądową.

Z powyższego wynika, iż jednostka nie dokonuje czynności wymienionej w pkt. d) bieżące podejmowanie czynności zmierzających do ściągnięcia należności i zastosowania środków egzekucyjnych polegających przykładowo na wystawieniu upomnienia lub kolejnego wezwania do zapłaty tylko przekazuje należności do egzekucji firmie windykacyjnej. W jednostce nie skorzystano również innych narzędzi dochodzenia należności przed wystąpieniem na drogę sądową, o których jednostka informuje wierzycieli na stronie internetowej, a mianowicie „Zgodnie z art. 121 § 1 ww. ustawy kto, pomimo nieuiszczenia dwukrotnie nałożonej na niego kary pieniężnej określonej w taryfie, po raz trzeci w ciągu roku bez zamiaru uiszczenia należności wyłudza przejazd koleją lub innym środkiem lokomocji podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. Dodatkową, acz bardzo dokuczliwą karą dla nagminnych gapowiczów jest fakt, że po uprawomocnieniu się wyroku, dane osoby skazanej zostają automatycznie umieszczone w Krajowym Rejestrze Karnym Ministerstwa Sprawiedliwości, w wyniku czego osoba taka otrzymuje status osoby karanej.”
Mając na uwadze wielkość należności wymagalnych oraz niską ściągalność tych należności należałoby rozważyć zastosowanie i zbadanie skuteczności różnych narzędzi dochodzenia należności.

4.3. Dochodzenie należności budżetowych

W jednostce należności wynikające z wezwań do zapłaty dotyczące jazdy bez biletu ewidencjonowane są w programie EGC, w tym też programie prowadzone są indywidualne karty dłużników w których odnotowywane są m.in. wpłaty, reklamacje, rozłożenia na raty. Program ten nie jest jednak kompatybilny z księgami rachunkowymi, a w polityce rachunkowości nie został wskazany jako księgi pomocnicze. Tymczasem częściowo na podstawie danych gromadzonych w tym programie oraz danych ewidencjonowanych w programie Excel, dokumentami polecenie księgowania dokonywane są zapisy w księgach rachunkowych tj.

- PK nr 15 z dnia 31.01.2017 r. na kwotę 103 237,50 zł o treści zarachowanie opłat dodatkowych za styczeń 2017 r. (dekretacja 221-0690-01-01-należności z opłat dodatkowych przypisane/720- 069-01- należności z tytułu opłat dodatkowych przypisanych). Do dokumentu nie dołączono żadnych dowodów z których wynikałaby przypisywana kwota. W trakcie kontroli przedłożono wydruk z systemu EGC - raport okresowy należności głównej za okres 1.01.2017 r. do 31.01.2017 r. z którego wynika kwota należności z tytułu opłat dodatkowych w wysokości 131 857,50 zł**. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami kwota ta została pomniejszona o 24 857,50 zł - wartość opłat dodatkowych wynikających z wezwań wystawionych na podstawie danych ustnych (tj. danych nie spisanych z dowodu tożsamości). Kwota ta nie znajduje potwierdzenia w żadnym dokumencie**.

Ponadto wartość przypisu pomniejszono o kwotę 3 945 zł tj. zgodnie z wyjaśnieniami o kwotę zmniejszenia opłaty dodatkowej i przewoźnego w związku z uwzględnionym odwołaniem,

- PK nr 14 z dnia 31.01.2017 r. na kwotę 77 100,50 zł z opisem przeksięgowanie mandatów (dekretacja na stronie Wn kont: 240-04-01 – należności sporne – mandaty (- 75 770 zł) i 221-0690-05 – należności z opłat dodatkowych – wyroki sądowe (75 770 zł) oraz 240-04-02 – należności sporne – przewoźne (-1 330,50 zł) i 221-0690-06-02 należności z opłat za przewoźne – wyroki sądowe (1 330,50 zł). **Taki sposób dekretacji uchybia zasadzie podwójnego zapisu o którym mowa w art.15 ust. 1 uor zgodnie z którą każda operacja gospodarcza jest ewidencjonowana na co najmniej dwóch różnych kontach, po dwóch różnych stronach i w identycznej wartości na stronach różnych kont.**

W trakcie kontroli przedłożono wydruk z programu Excel z którego wynika wartość opłaty dodatkowej z nakazów do zapłaty w miesiącu styczniu w kwocie 75 770 zł oraz wartość przewoźnego z nakazów w kwocie 1 330,50 zł. **W MZK zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi w trakcie kontroli w momencie przekazania należności do sądu należności są przeksięgowywane z konta 221 na konto 240 i są uznawane za należności sporne do momentu uzyskania sądowego nakazu płatności** następnie należności te ponownie przeksięgowywane są na konto 221. Polskie regulacje prawne nie zawierają definicji sporności czy bezsporności należności, należy jednak uwzględnić powszechnie stosowany podział należności ze względu na stopień realności ich realizacji. Przez należności bezsporne należy rozumieć takie należności, które zostały bezpośrednio lub pośrednio uznane przez dłużnika albo których dłużnik w inny sposób nie neguje bądź nie wypowiada się np. co do ich wysokości lub terminów zapłaty. Należności bezsporne mogą się stać należnościami wątpliwymi (w przypadku opóźnienia w zapłacie), należnościami przedawnionymi (po upływie określonego w przepisach terminu) i należnościami nieściągalnymi (w przypadku wystąpienia niektórych okoliczności dotyczących dłużnika). **Należności sporne to takie, co do których dłużnik podnosi zarzuty dotyczące ich istnienia, wysokości ustalonej kwoty bądź zarzuty wynikające z innych postanowień zawartej umowy. Wobec takiej powszechnej definicji należności** spornych wyżej przedstawione postępowanie z należnościami wydaje się niewłaściwe.

- PK nr 16 z dnia 31.01.2017 r. o treści odpisy aktualizujące mandaty na kwotę 121 397,30 zł zaksięgowany na kontach 761- 069-01 – odpis aktualizujący mandaty / 290-0690-01- odpisy mandaty przypisane oraz odpisy aktualizujące mandaty z wyroków na kwotę 63 615,80 zł, zaksięgowany 761-069-01/290-0690-02 – odpisy mandaty z nakazu. **Z przedłożonego do kontroli zestawienia wynika** iż, **w jednostce do należności powstałych w ostatnich trzech miesiącach tworzone są odpisy aktualizujące**

w wysokości 65% należności, do należności powstałych w okresie sprzed trzech do sześciu miesięcy tworzone są odpisy aktualizujące w wysokości 75 % należności, a od starszych w wysokości 100% należności. Powyższa praktyka nie znajduje odzwierciedlenia w polityce rachunkowości. W polityce rachunkowości unormowano jedynie zgodnie z ustawą o rachunkowości, iż do należności wątpliwych tworzy się odpisy aktualizujące. Trudno uznać za należność wątpliwą przykładowo opłatę dodatkową przypisaną na podstawie wezwania do zapłaty wystawionego 27.01.2017 r. z terminem zapłaty 14 lub 30 dni i możliwością złożenia odwołania do 30 dni, od której zgodnie z przyjętym postępowaniem naliczono odpis aktualizujący w wysokości 65 % należności. Przy tak przyjętej zasadzie dokonywania odpisów aktualizujących znacznie zostaje zniekształcony bilans w którym należności za grudzień wykazywane są tylko w 35 %.

4.4. Weryfikacja wydatków poniesionych na wynagrodzenia, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń

W jednostce obowiązuje Regulamin Wynagradzania Pracowników Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach wprowadzony Zarządzeniem nr D/0152/08/09 z dnia 17 kwietnia 2009 r. Zgodnie z zapisami regulaminu pracownikom jednostki z tytułu zatrudnienia przysługuje:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- dodatek za wieloletnią pracę,
- dodatek funkcyjny,
- dodatek specjalny,
- dodatek za odpowiedzialność materialną,
- dodatek za pracę w porze nocnej,
- dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych,
- premia uznaniowa,
- nagroda uznaniowa,
- nagroda jubileuszowa,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne,
- jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę.

Opis wymienionych w regulaminie elementów wynagrodzenia nie obejmuje składnika jakim jest „premia uznaniowa” wskazując, że „premia może zostać przyznana pracownikowi realizującemu swoje obowiązki ze szczególnym zaangażowaniem, efektywnością oraz wykazującemu inicjatywę i osiągającemu wysoki poziom merytoryczny wykonywanych

zadań.” Premia ma charakter uznaniowy, a wysokość premii jaka może być przyznana pracownikowi na danym stanowisku określa załącznik Nr 1 Regulaminu wskazujący maksymalny procentowy wymiar premii dla poszczególnych stanowisk. W jednostce pracownicy na wniosek przełożonych otrzymują maksymalny wymiar premii w okresach comiesięcznych. Ponadto zgodnie z regulaminem za „szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej może być także przyznana pracownikowi nagroda o charakterze uznaniowym. Nagroda może być przyznawana częściej niż raz w roku”. Zgodnie z art. 105 kodeksu pracy, przez „nagrodę” rozumie się świadczenie wypłacone: „Pracownikom, którzy przez wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej wydajności oraz jakości, przyczyniają się szczególnie do wykonywania zadań zakładu, mogą być przyznawane nagrody i wyróżnienia”. Analizując treść powyższych zapisów zawartych w regulaminie jednostki, zauważa się, że są one niespójne gdyż oba składniki wynagradzania noszą znamiona nagród uznaniowych. Natomiast zapisy umów o pracę zawieranych przez jednostkę jednoznacznie wskazują, iż comiesięczna premia jest stałym elementem wynagrodzenia. Zauważyć należy także, że w jednostce w przypadku ww. premii otrzymywanej w okresach comiesięcznych informacje pisemne o przyznaniu tej premii nie są umieszczane w aktach osobowych pracowników. Takie działanie jest niezgodne z art. 5 Kodeksu pracy, który brzmi „Odpis zawiadomienia o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia składa się do akt osobowych pracownika”, jak również z § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28.05.1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 894), zgodnie z którym część akt obejmuje m.in. dokumenty związane z przyznaniem pracownikowi nagrody lub wyróżnienia oraz wymierzeniem kary porządkowej. Powyższe niespójności w zapisach regulaminu były już podnoszone w protokole kontroli nr DUK.1711.1.2013 z dnia 14.03.2013 r.

Zgodnie z listami płac, w okresie objętym kontrolą w jednostce wypłacono odprawy emerytalne: w 2015 roku w łącznej kwocie 44 512,50 zł, w 2016 roku w łącznej kwocie 63 915,00 zł, a do końca listopada 2017 roku w łącznej kwocie 93 750,30 zł. Weryfikacji poddano odprawy emerytalne do których prawa nabyło łącznie 9 pracowników.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono akta osobowe oraz karty wynagrodzeń pracowników, którym naliczono i wypłacono odprawę emerytalną nie stwierdzając nieprawidłowości**.** Weryfikacja wypłaconych odpraw emerytalnych wykazała, iż we wszystkich przypadkach prawidłowo ustalono ich wysokość.

W obowiązującym w jednostce Regulaminie Pracy, w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 wskazano normy przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego

oraz środków ochrony osobistej. Jednostka prowadzi odrębnie dla poszczególnych pracowników karty ewidencyjne przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 894), **jednakże brakuje na nich potwierdzeń odbioru otrzymanego przydziału odzieży przez uprawnionych pracowników**.

4.5. Zamówienia publiczne

W okresie objętym kontrolą poddano weryfikacji udzielanie zamówień publicznych. Zasady i procedury udzielania zamówień publicznych zostały uregulowane:

- Zarządzeniem Nr D/0152/37/09 Dyrektora Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach z dnia 29.12.2009 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Miejskim Zarządzie Komunikacji w Tychach,
- Zarządzeniem Nr D/0152/03/2013 Dyrektora Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach z dnia 28.01.2013 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych, do których nie znajduje zastosowania ustawa z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- Zarządzeniem Nr D/021/08/2014 Dyrektora Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr D/0152/03/2013 Dyrektora MZK w Tychach z dnia 28.01.2013 r. w sprawie Regulaminu do których nie znajduje zastosowania ustawa z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych.

Procedurę udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 30 000 euro określoną w obowiązującym w jednostce Regulaminie udzielania zamówień publicznych uregulowano w następującym układzie:

- dla zamówień o wartości **poniżej 800 euro** - nie stosuje się postanowień przyjętej procedury,
- dla zamówień o wartości **od 800 euro do 6 000 euro** – przeprowadza się telefoniczne rozeznanie cenowe spośród min. 3 wykonawców,
- dla zamówień o wartości **od 6 000 euro do 30 000 euro** – należy przeprowadzić pisemne rozeznanie cenowe poprzez zapytanie ofertowe skierowane do min. 3 wykonawców.

Tymczasem pismem Prezydenta Miasta Tychy z dnia 17.01.2014 r., jednostka została zobligowana do dostosowania obowiązujących unormowań wewnętrznych w zakresie zamówień publicznych, stanowiących równowartość od 6 000 zł do wartości określonej w art. 4 ust 8 ustawy pzp, do założeń oraz schematu czynności i obiegu dokumentów opracowanych przez Wydział Zamówień Publicznych tut.

Urzędu. Procedury określone w obowiązującym w jednostce Regulaminie nie są zgodne z wytycznymi zawartymi w ww. piśmie tj. m.in. w zakresie.:

- **ustalenia wartości szacunkowej w formie pisemnej,**
- **przekazania kierownikowi do zatwierdzenia wniosku o wszczęcie postępowania wraz z ogłoszeniem o zamówieniu,**
- **zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu na stronie internetowej zamawiającego (BIP),**
- **ogłoszenia wyników postępowania w trybie właściwym dla ogłoszenia o zamówieniu,**

W toku czynności kontrolnych sprawdzeniu poddano kilka postępowań o zamówienia publiczne, tj.:

Zamówienie na usługę letniego i zimowego utrzymania przystanków autobusowych i trolejbusowych na terenie miasta Tychy.

Wykonawcę usług wyłoniono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych po unieważnieniu pierwszego postępowania. Kontroli poddano całość dokumentacji przetargowej dotyczącej przedmiotowego zamówienia znajdującej się u zamawiającego oraz umieszczone na stronie Biuletynu Zamówień Publicznych ogłoszenia: nr 329034 - 2016 z dnia 24.10.2016 r. dotyczące pierwszego postępowania oraz nr 335545 – 2016 z dnia 03.11.2016 r. dotyczące drugiego postępowania. Wartość szacunkową zamówienia ustalono w dniu 03.10.2016 r. na kwotę 252 762,29 zł (wartość brutto) na podstawie średnich stawek jednostkowych oferowanych przez wykonawców w postępowaniu przetargowym w 2015 roku z uwzględnieniem prognozowanego średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz możliwości ewentualnego dodatkowego zamówienia z wolnej ręki o wartości 20% zamówienia podstawowego. W planie finansowym na 2017 r. na realizację zadania przewidziano środki w wysokości 166 447,14 zł brutto.

Zgodnie z SIWZ jako kryteria oceny ofert wskazano: cena – 60% oraz aspekt środowiskowy – 40% (ustalany na podstawie informacji o posiadaniu przez samochody towarowo-osobowe, wymagane do realizacji przedmiotu zamówienia normy emisji spalin Euro 5 lub wyższej zgodnej z europejskim standardem emisji spalin). Termin realizacji usługi dotyczy okresu 01.12.2016 r. – 30.11.2017 r. Oferta została zabezpieczona koniecznością wniesienia wadium w wysokości 3 000 zł.

W terminie określonym w SIWZ złożono 1 ofertę:

- Przedsiębiorstwo „Civitatis” [redacted] – cena brutto 190 989,50 zł (100,0 pkt).

Z uwagi na fakt, iż cena oferty znacznie przekroczyła kwotę jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia przetarg unieważniono. W dniu 03.11.2016 r. komisja przetargowa zwróciła się do dyrektora jednostki o wyrażenie zgody na przeprowadzenie nowej procedury mającej na celu wyłonienie wykonawcy usług.
W terminie określonym w SIWZ złożono 2 oferty:

- GRADIAM Sp. z o.o. – cena brutto 176 956,22 zł (76,7 pkt),
- Przedsiębiorstwo „Civitatis” [redacted] – cena brutto 167 714,80 zł (100,0 pkt).

Po raz kolejny cena oferty najkorzystniejszej przekroczyła kwotę zabezpieczoną w planie finansowym, wobec powyższego komisja zwróciła się do Głównej Księgowej jednostki o wyrażenie zgody na zwiększenie kwoty przeznaczonej na realizację zadania o 1 267,66 zł brutto do wysokości najkorzystniejszej oferty. Zgodnie z dyspozycją dokonano przesunięcia środków i zwrócono się do oferenta nr 2 z wnioskiem o złożenie wymaganych w SIWZ dokumentów. Wskazany oferent złożył wymagane dokumenty, potwierdzając tym samym, iż nie podlega wykluczeniu oraz spełnia wszystkie warunki udziału w postępowaniu. W wyniku przeprowadzonego postępowania zamówienia udzielono Przedsiębiorstwu „Civitatis” [redacted].

<u>Zamówienie na dostawę i montaż nowych wiat przystankowych na terenie Miasta Tychy.</u>

Wykonawcę robót wyłoniono z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego. Kontroli poddano całość dokumentacji przetargowej znajdującej się u zamawiającego oraz umieszczoną na stronie Biuletynu Zamówień Publicznych, tj. ogłoszenie nr 26543 – 2017 z dnia 16.02.2017 r. oraz ogłoszenie zmieniające nr 29262 – 2017 z dnia 21.02.2017 r. Wartość szacunkową zamówienia ustalono w dniu 19.01.2017 r. na kwotę 175 000 zł (wartość brutto) na podstawie dotychczasowych cen dostawy i montażu podobnych wiat oraz z uwzględnieniem możliwości udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt. 6 stanowiących do 30 % wartości zamówienia podstawowego. Środki w powyższej wysokości zostały zapewnione w planie finansowym. Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż do jednostki wpłynęły dwa zapytania dotyczące SIWZ od firmy [redacted] z dnia 20.02.2017 r. oraz z dnia 21.02.2017 r.
Zgodnie z SIWZ jako kryteria oceny ofert podano: cena – 60% oraz okres gwarancji – 40%. Termin realizacji zamówienia wskazano: do 30.11.2017 r. Wymagano również wniesienia wadium w kwocie 4 000 zł.
W terminie określonym w SIWZ złożono 8 ofert z których wyłoniono ofertę najkorzystniejszą:

Numer oferty	Nazwa (firma)	Cena brutto	Okres gwarancji w miesiącach	Łączna liczba uzyskanych punktów
1	PHU PKB [redacted]	304 830,90	60	32,6
2	Zakład Wielobranżowy Sopel	128 904,00	96	86,8
3	Arret Sp. z o.o.	205 348,50	120	77,8
4	A2HM Trade Sp. z o.o.	239 278,05	120	72,4
5	PPHU Kroll	144 648,00	120	93,4
6	Impel Tech Solutions „Company" Sp. z o.o.	170 425,20	60	52,4
7	WOBI Sp. z o.o.	1 113 888,00	84	27,2
8	Budotechnika Sp. z o.o.	154 149,75	72	64,0

Za ofertę najkorzystniejszą uznano ofertę wykonawcy nr 5 PPHU Kroll [redacted], którego wezwano zgodnie z pkt. VII.5 SIWZ do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 5 dni, terminie aktualnych złożenia oświadczeń i dokumentów. Jednakże ww. wykonawca nie przedłożył referencji ani żadnego dokumentu potwierdzającego, że co najmniej jedno zamówienie o podobnym charakterze i kosztach wykonano z należytą starannością, która została przez zamawiającego ustalona na poziomie 100 000 zł. Zatem nie spełniał warunków udziału w postępowaniu i został wykluczony na podstawie art. 24 ust 1 pkt 12 ustawy pzp, a jego oferta odrzucona zgodnie z art. 24 ust 4 ustawy pzp.

W związku z powyższym, do złożenia dokumentów wezwano wykonawcę nr 2 [redacted]. Wykonawca złożył wymagane dokumenty, potwierdzając tym samym iż nie podlega wykluczeniu oraz spełnia wszystkie warunki udziału w postępowaniu. W dniu 20.03.2017 r. Dyrektor MZK zatwierdził wniosek komisji przetargowej o przyjęcie oferty nr 2 firmy [redacted]. Jednakże zauważa się rozbieżność punktów wyliczonych na podstawie złożonych ofert wskazanych ww. piśmie, np. oferent [redacted] – 84 pkt., PHU PKB [redacted] – 25,8 pkt., w zestawieniu do dokumentu o nazwie rozstrzygnięcie przetargu oraz informacji umieszczonych w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia umieszczonego w BZP pod nr 51923 – 2017 z dnia 27.03.2017 r. gdzie wskazano, iż oferent [redacted] uzyskał 86,8 pkt., PHU PKB [redacted] – 32,6 pkt.

W wyniku przeprowadzonego postępowania, z dochowaniem obowiązków ustawowych w zakresie ogłoszeń, terminów, oświadczeń w dniu 27.03.2017 r. zawarto umowę 98/2017 [redacted] prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Wielobranżowy „SOPEL", na wykonanie, dostawę i montaż 15 sztuk wiat przystankowych, na łączną kwotę 104 800 zł netto (128 904 zł brutto). Jak wynika z zestawienia obrotów i sald 201-01-00971 tj. Zakład Wielobranżowy „SOPEL" [redacted] za zakup wiat otrzymano dwie faktury, tj.:

- nr FA/110/2017 z dnia 23.05.2017 r. na kwotę 117 834 zł za zakup 14 wiat przystankowych (zapłacono w dniu 30.05.2017 r.),

- nr FA/159/2017 z dnia 20.06.2017 r. na kwotę 46 002 zł za zakup 8 wiat przystankowych (zapłacono w dniu 20.06.2017 r.),

Zgodnie z § 14 pkt. 1 umowy zamawiający w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego może udzielić wykonawcy zamówień o których mowa w art. 67 ust.1 pkt. 6 ustawy pzp o wartości nie większej niż 30% zamówienia podstawowego, polegającego na powtórzeniu podobnych usług, z czego zamawiający skorzystał.

4.6. Gospodarka kasowa

Zasady gospodarki kasowej w jednostce zostały określone w Polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr D/021/25/2016 Dyrektora Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach z dnia 30 grudnia 2016 r. W instrukcji zapisano, iż w raporcie kasowym wszystkie wpłaty i wypłaty ujmowane są w porządku chronologicznym. Raporty kasowe w przypadku gdy liczba wpłat i wypłat gotówkowych jest niewielka mogą obejmować okresy kilkudniowe, czy też kilkutygodniowe z zastrzeżeniem, iż należy sporządzać raport kasowy na koniec każdego miesiąca. W jednostce obrót gotówkowy w kontrolowanym okresie wynosił zgodnie z obrotami konta 101 – Kasa w 2015 r. – 11 894 131,03 zł, w 2016 r. – 9 918 560,09 zł.
W toku czynności kontrolnych ustalono, że w jednostce raporty kasowe oraz wtórne dowody kasowe KP i KW sporządzane są w systemie komputerowym „KASA" firmy Rekord SI Sp. z o.o. Wyrywkowej kontroli poddano dokumentację kasową, w tym raporty kasowe operatora K04 nr 19 za okres 01.12.2016-13.12.2016, nr 20 za okres 14.12.2016-28.12.2016, nr 1 za okres 01.01.2017-31.01.2017 oraz nr 2 za okres 01.02.2017-28.02.2017. W raporcie kasowym nr 1 pod dokumenty KP o nr 4/2017, 5/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017 wystawione dnia 02.01.2017 r. podłączono dokumenty KP o nr 947/2016, 948/2016, 949/2016, 950/2016, 950/2016 również z datą wystawienia 02.01.2017 r. o tożsamej treści, dotyczące tych samych wpłacających oraz opiewające na te same kwoty ale dotyczące raportu kasowego nr 21 z roku 2016. Powyższe wynika z faktu, iż nie dokonano w systemie komputerowym „zamknięcia okresu – roku 2016" tak więc wydane wpłacającym dowody wpłaty dotyczą wpłat z roku 2017, natomiast numeracja dowodów jest ciągłością numeracji dokumentów z roku 2016. Z wyjaśnień osoby przyjmującej wpłaty wynika, iż raport nr 21 z 2016 r. oraz błędne dowody zostały usunięte z systemu, otworzono „nowy okres – rok 2017", stworzono nowy raport o nr 1 za okres 01.01.2017-31.01.2017 i wystawiono prawidłowe dokumenty. Dowody kasowe powinny być rzetelne, czyli zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne oraz wolne od błędów rachunkowych, a w powyższej sytuacji wystawiono dwa różne dowody wpłaty do jednej operacji gospodarczej. W dokumentacji brakuje jakichkolwiek wyjaśnień, błędne dokumenty

usunięto, brakuje raportu kasowego nr 21 za 2016 r., a osoby dokonujące wpłat w kasie jednostki są w posiadaniu dowodów wpłaty, które de facto nie są prawidłowym potwierdzeniem dokumentującym operację gospodarczą.

Zgodnie z zapisami polityki rachunkowości *odstępuje się od naliczania, wystawiania, księgowania i dochodzenia odsetek karnych od nieterminowych wpłat należności, jeżeli należność nie przekracza kosztów upomnienia. Odsetki karne należy jednak naliczyć i pobrać bez względu na kwotę w przypadku wpłaty w kasie lub, jeżeli pracownik ma bezpośredni kontakt z dłużnikiem.* Analizując raporty kasowe wraz z dowodami dotyczącymi wpłat opłat dodatkowych za jazdę bez biletu nie odnotowano sytuacji naliczenia i pobrania odsetek od nieterminowych wpłat. Naliczenie odsetek przy wpłatach w kasie następuje w przypadku wpłat osób w stosunku do których skierowano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. **Naliczając odsetki jednostka stosuje niewłaściwą stawkę tj. zamiast odsetek ustawowych w wysokości 7,0 % zgodnie z art. 481 § 2 Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.) naliczano odsetki kapitałowe w wysokości 5,0 %.** Przykładowo, od należności wykazanej w nakazie sądowym:

- I Nc 4173/16 z dnia 21.02.2016 r. naliczono i pobrano odsetki liczone od dnia 25 listopada 2015 r. w wysokości 8,82 zł (odsetki kapitałowe wg stawki 5%), podczas gdy **prawidłowa kwota ods**etek (odsetki ustawowe wg stawki 7%) na dzień wpłaty tj. 04.01.2017 r. **wynosi 11,98 zł.**
- I Nc 4173/16 z dnia 13.10.2016 r. naliczono i pobrano odsetki liczone od dnia 15 września 2015 r. w wysokości 10,70 zł (odsetki kapitałowe wg stawki 5%), podczas gdy **prawidłowa kwota ods**etek(odsetki ustawowe wg stawki 7%) na dzień wpłaty tj. 13.12.2016 r. **wynosi 13,83 zł.**
- IX Nc 195/17 z dnia 23.01.2017 r. naliczono i pobrano odsetki liczone od dnia 22 stycznia 2016 r. w wysokości 8,00 zł (odsetki kapitałowe wg stawki 5%), podczas gdy **prawidłowa kwota ods**etek (odsetki ustawowe wg stawki 7%) na dzień wpłaty tj. 14.02.2017 r. **wynosi 11,33 zł.**
- IX Nc 219/17 z dnia 23.01.2017 r. naliczono i pobrano odsetki liczone od dnia 21 stycznia 2016 r. w wysokości 8,16 zł (odsetki kapitałowe wg stawki 5%), podczas gdy **prawidłowa kwota ods**etek(odsetki ustawowe wg stawki 7%) na dzień wpłaty tj. 20.02.2017 r. **wynosi 11,65 zł.**

W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano raporty kasowe wraz z dowodami kasowymi w wyniku czego stwierdzono, iż w raportach kasowych dokumentami stwierdzającymi wypłatę gotówki bądź wpłatę gotówki do kasy, wskazane są dowody KW oraz KP, którym program nadaje kolejne numery. Dokumenty te nie są drukowane i załączane pod raport kasowy. Przykładowo w raporcie kasowym nr 1 za okres od 2.01.2017

– 31.01.2017 r. w pozycji nr 2 jako dokument kasowy wskazano KW 1 o treści „zaliczka na zakup żywności” w kwocie 200 zł, jednakże dokument KW nie został wydrukowany. Również w pozycji nr 3 jako dokument kasowy wskazano KP 2 o treści „zaliczka na zakup żywności”, dokumentujący wpływ gotówki wynikający z rozliczenia zaliczki w kwocie 43,57 zł, który również nie został wydrukowany i podpięty pod raport kasowy. Zgodnie z § 8 Instrukcji kasowej dokumenty źródłowe – dyspozycyjne w kasie to m.in.: dowody zakupu – faktury, rachunki i inne dokumenty o podobnym charakterze, dowody sprzedaży – faktury, paragony, wnioski o zaliczkę, rozliczenie zaliczki, rozliczenie delegacji służbowej, listy płac itp. Dokumenty powyższe znajdują się pod raportem kasowym, jednakże każdej operacji kasowej nadany jest kolejny dokument KP bądź KW, których jednostka nie drukuje.

Stwierdzono również, iż w powyższym raporcie kasowym nr 1 pod pozycją nr 1 ujęto w dniu 2.01.2017 r. wpłatę własną w kwocie 3 000 zł, jako dokument KP z nr 1 (również niewydrukowany), natomiast dokumentem potwierdzającym dokonanie tej operacji gospodarczej jest bankowe potwierdzenie wypłaty **z dnia 8.12.2016 r.** na kwotę 3 000 zł. Zgodnie z § 8 pkt. 1 Instrukcji kasowej MZK w Tychach dokumentem operacyjnym w kasie jest m.in. bankowy dowód wpłaty. Zauważa się, iż bankowy dowód wypłaty jest dokumentem wystawionym przez bank i potwierdza operację gospodarczą wypłaty gotówki do banku, a nie operację gospodarczą polegającą na wpłacie gotówki do kasy jednostki.

4.7. Ulgi w spłacie zobowiązań

Na mocy uchwały Rady Miasta Tychy dyrektorzy jednostek podległych Gminie Miasta Tychy w odniesieniu do wierzytelności przypadających tej jednostce, w uzasadnionych przypadkach mogą udzielać ulg w ich spłacie poprzez całkowite lub częściowe umorzenie, odroczenie terminu płatności bądź rozłożenie płatności na raty.

Jak wynika z informacji zawartych w sprawozdaniach za I i II półrocze 2016 r. oraz I półrocze 2017 r. Miejski Zarząd Komunikacji stosował następujące ulgi w spłacie należności pieniężnych:

Rodzaj ulgi	I półrocze 2016 r.	II półrocze 2016 r.	I półrocze 2017 r.
umorzenie	153,00 zł (należność główna) 0,68 zł (odsetki)	0,00 zł	0,00 zł
odroczenie	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
rozłożenie należności na raty	7 805,18 zł (należność główna) 0,00 zł (odsetki)	6 411,50 zł (należność główna) 0,00 zł (odsetki)	9 937,50 zł (należność główna) 10,06 zł (odsetki)

Umorzenie oraz odroczenie lub rozłożenie na raty wierzytelności następuje w formie pisemnej, na podstawie przepisów prawa cywilnego, a w szczególności w formie jednostronnego oświadczenia woli właściwego organu lub osoby. W przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika oraz uzasadnionym interesem publicznym spłata przypadających od dłużnika wierzytelności, może zostać odroczona lub rozłożona na raty lub może być umorzona w całości lub w części **na jego pisemny wniosek**. Wyrywkowo zweryfikowano umowy w zakresie rozłożenia na raty wierzytelności z tytułu opłaty dodatkowej zawarte w okresie obowiązywania zapisów uchwały nr XLVI/929/14 Rady Miasta Tychy z dnia 30 października 2014 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania spłaty lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych przypadających gminie Tychy oraz jednostkom organizacyjnym gminy Tychy, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa oraz wskazania organów lub osób do tego uprawnionych. Powyżej powołana uchwała w § 6 pkt 4 lit. a, b szczegółowo wskazuje procedury zastosowanie ulg w spłacie należności podkreślając znaczenie wnikliwego postępowania, popartego rzetelnie zgromadzonym materiałem dowodowym. W przedstawionych do kontroli dokumentach dotyczących umów: nr DSK/42/17; DSK/43/17 oraz DSK/44/17 stwierdzono brak dowodów na przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego pozwalającego na udokumentowanie przesłanek zastosowanych ulg, nie zgromadzono materiału dowodowego pozwalającego na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika, nie skorzystano z możliwości wezwania dłużnika, w dwóch przypadkach decyzja ratalna została wydana niejako „od ręki” w dniu złożenia wniosku, ponadto w przypadku umowy nr DSK/44/17 brakuje wniosku strony, który inicjuje postępowanie. W sprawie o umorzenie nr 1/2016 zastosowano wzór oświadczenia wierzyciela powołując się na nieaktualne zarządzenie Prezydenta Miasta Tychy nr 0151/220/06 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 16.10.2006 r. Indywidualne karty dłużników prowadzone są w programie EGC, który nie jest powiązany z księgami rachunkowymi, tym samym udzielone ulgi nie mają odzwierciedlenia w księgach rachunkowych. Stwierdzono, iż udzielone ulgi w postaci odroczeń oraz rozłożenia płatności na raty widnieją jedynie w programie EGC, nie pokazując prawidłowego stanu należności. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U z 2016 r. poz. 1015) w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie „Należności” wykazuje się: salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych, po zmniejszeniu ich o kwoty odpisów; jeżeli kwota nadpłat i odpisów przewyższa kwotę należności pozostałych do zapłaty i przypisów, to różnicę wykazuje się jako liczbę ujemną. W kolumnie „Należności” nie

wykazuje się należności długoterminowych. W przypadku odroczenia terminu spłaty, rozłożenia na raty, należności, których nowo ustalony termin płatności przypada na następny rok powinny być wyłączone ze sprawozdania Rb-27 S danego roku. Ponadto w przypadku opóźnienia w terminie płatności raty bądź zaprzestania regulowania przypisanych rat, na indywidualnej karcie dłużnika nie wprowadza się żadnych zmian, mimo iż w myśl postanowień zawartych umów zaniechanie wpłat, uchybienie terminowi raty czy też wpłata raty w wysokości niższej niż określona w umowie powoduje odstąpienie w trybie natychmiastowym od umowy.

4.8. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

W myśl zapisów obowiązującej Polityce rachunkowości jednostka dysponuje następującymi drukami ścisłego zarachowania:

- bloczki opłat za brak biletu,
- arkusze spisu z natury,
- raporty kasowe (znormalizowane druki ścisłego zrachowania).

W przypadku arkuszy spisu z natury oraz raportów kasowych brakuje szczegółowych zasad ich ewidencji oraz gospodarowania. Odnośnie bloczków opłat za brak biletu, procedura ewidencji i kontroli obiegu druków opłat dodatkowych za przejazd bez ważnego biletu będących drukami ścisłego zarachowania w Miejskim Zarządzie Komunikacji została unormowana zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora MZK Tychy nr D-0152/4/08 z dnia 28 stycznia 2008 r.

W związku z powyższym wyrywkowej kontroli poddano księgi ewidencyjne druków opłat dodatkowych w zakresie zgodności prowadzonych w nich zapisów i stwierdzono, iż przedłożone do kontroli księgi druków ścisłego zarachowania stanowią zbiór zbindowanych kartek co trudno uznać za znamiona „trwałej księgi". Ponadto zgodnie z przyjętym wzorem druki winny być oznaczone i ewidencjonowane wg serii i numeru, w jednostce używa się druków, które nie posiadają oznaczenia serii. Przyjęcie nowych druków następuje w momencie wydania wszystkich druków znajdujących się na stanie w księdze, przykładowo 09.01.2017 r. do księgi druków opłat dodatkowych wpisano zakup 15 000 szt. druków od nr 487601 do nr 502600, przy czy powyższe nastąpiło po dniu wydania ostatniego druku wpisanego do księgi tj. 25.01.2017 r., co skutkuje brakiem zachowania chronologii w księdze. Zasadnym jest objęcie kontrolą druków ścisłego zarachowania już od momentu przyjęcia ich do jednostki tj. przyjęcie ich na stan niezwłocznie po ich otrzymaniu. Dokonywanie poprawek w księgach druków ścisłego zarachowania odbywa się przez skreślenie błędnej pozycji oraz wpisanie prawidłowego zapisu, bez dokonania oznaczenia datą i podpisem osoby dokonującej tej czynności, m. in.

w ewidencji opłat dodatkowych kredytowych w związku z błędami w zakresie ustalenia stanu ilościowego w pozycji rozchodu skreślono pozycje od nr 32 do nr 115, a w ewidencji opłat dodatkowych za 90 zł skreślono pozycje od nr 1 do nr 47. W myśl obowiązującej w jednostce *procedury w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania* niedopuszczalne jest jakiekolwiek wycieranie lub zamazywanie korektorem błędnych zapisów dokonanych w ewidencji druków ścisłego zarachowania. Omyłkowy zapis należy przekreślić w sposób umożliwiający jego późniejsze odczytanie, a osoba dokonująca poprawki powinna, obok wniesionej poprawki umieścić swój podpis i datę dokonania tej czynności. Stwierdzono również brak ciągłości numeracji zapisów, w przypadku księgi opłat dodatkowych kredytowych numeracja w księdze biegnie na nowo od momentu przyjęcia na stan nowej partii druków. Druki opłat są inwentaryzowane z końcem każdego roku kalendarzowego. Do kontroli przedłożono protokół z weryfikacji aktywów: należności od osób fizycznych z tytułu nałożonych mandatów według stanu na dzień 31.12.2016 r. , w którym ujęto m.in. wyniki inwentaryzacji w drodze spisu z natury druków ścisłego zarachowania nie wystawionych opłat za jazdę bez biletu o numerach:

- druki opłat dodatkowych kredytowych: 486751 – 487600,
- druki opłat dodatkowych gotówkowych 90 zł: nie stwierdzono
- druki opłat dodatkowych gotówkowych 60 zł: 5419 – 5496.

Powyższe dane nie są zgodne ze stanem wynikających z ksiąg w zakresie druków opłat dodatkowych gotówkowych za 60 zł., wg zapisów w prowadzonych księgach druki o nr 5419 rozchodowano w dniu 19.12.2016 r. i wg stanu na dzień 31.12.2016 r. nie odnotowano ich zwrotu (przychodu). Wskazuje się, iż księga powinna być prowadzona na bieżąco, rzetelnie i starannie oraz zgodnie ze stanem rzeczywistym.

4.5. Gospodarka majątkiem trwałym

Wartość majątku jednostki, zgodna z księgami rachunkowymi, wg stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawia się następująco:

- 011-01 Budynki i budowle o wartości 911 749,49 zł.
- 011-04 Maszyny i urządzenia techniczne (sprzęt komputerowy) o wartości 53 827,51 zł. W 2016 dokonano zakupu dwóch laptopów o łącznej wartości 7 964,23 zł.
- 011-06 Urządzenia techniczne (centrala telefoniczna i klimatyzatory) o wartości 23 659 zł,
- 011-07 Środki transportu (trzy samochody) o wartości 141 072,46 zł,
- 011-08 Narzędzia, przyrządy i wyposażenia (wiaty przystankowe i gabloty) o wartości 1 381 379,21 zł. W 2016 r. dokonano zakupu wiat przystankowych o wartości 145 786,80 zł,

- 013- Pozostałe środki trwałe w używaniu o wartości 262 047,73 zł,
- 020-01 Wartości niematerialne i prawne o wartości 248 493,09 zł. W 2016 r. dokonano zakupu programu BusMan o wartości 52 500 zł oraz programu Płace o wartości 14 308,80 zł.

Zgodnie z polityka rachunkowości za pozostałe środki trwałe ewidencjonowane na koncie 013 uznaje się składniki aktywów trwałych, których wartość początkowa przekracza 500 zł lecz nie jest wyższa od wartości ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Ewidencja szczegółowa do konta 013 prowadzona jest w programie „WYPOSAŻENIE". Ewidencją powyższą obejmuje się również sprzęt RTV, komputery, telefony komórkowe bez względu na wartość.

W wyniku weryfikacji stwierdzono zgodność ksiąg inwentarzowych wg stanu na dzień 31.12.2016 r. prowadzonych w programie komputerowym pod nazwą: „ŚRODKI TRWAŁE" w wersji 8.3.6.224 oraz programie komputerowym „WYPOSAŻENIE" którego autorem jest firma Rekord SI Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej z danymi wykazanymi w księgach rachunkowych.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono wypełnianie przez jednostkę obowiązków wynikających z art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości. Ustalono, iż 2016 r. jednostka przeprowadziła inwentaryzację na podstawie zarządzenia nr D/021/20/16 Dyrektora Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach w sprawie trybu i zasad przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej wszystkich składników majątkowych jednostki na ostatni dzień roku obrotowego 2016 r. zmienionego zarządzeniem nr D/021/22/16 z dnia 7.12.2016 r.

Do kontroli przedłożono dokumenty dotyczące przeprowadzonej inwentaryzacji:

- Protokoły z rozliczenia inwentaryzacji wraz z arkuszami spisu z natury środków trwałych i pozostałych środków trwałych,
- Protokoły z inwentaryzacji poszczególnych magazynów wraz z arkuszami spisu z natury.

W protokole z inwentaryzacji magazynu F stwierdzono:

- „Został wystawiony paragon nr FF/00609/2019 z dnia 23.12.2016 r. na kwotę 93 zł do którego nie wystawiono dowodu KP. Program „Faktura" automatycznie wystawia dowód KP, gdy pracownik po zakończeniu operacji gospodarczej wydrukuje paragon.

- W dniu 6.12.2016 r. w wyciągu bankowym nr 240 stwierdzono niedobór w wysokości 20 zł dotyczący wpłaty gotówki przez pracownika magazynu [redacted] działu finansowo-księgowego niezwłocznie poinformował kasjera o tym fakcie. Pracownik ten dokonał wpłaty niedoboru, jednakże błędnie ujął operacją gospodarczą w raporcie kasowym.

Wobec powyższego członkowie komisji zawnioskowali w protokole zatwierdzonym przez dyrektora o obciążenie pracownika kwotą 20 zł z tytułu niedoboru gotówki jak również kwotą 93 zł wraz z należnymi odsetkami z tytułu należności wynikających z paragonu."

Zauważa się jednak, iż na koncie 240 pozostałych rozrachunków z pracownikiem na

koniec roku widnieje tylko saldo 20 zł i takie też były obroty na tym koncie w grudniu 2016 r. Kwota 93 zł i odsetki w kwocie 0,14 zł widnieją natomiast na koncie 221-0830-01-00000.

- Protokoły z inwentaryzacji poszczególnych kas. Zauważa się, iż w protokołach z inwentaryzacji kasy w punkcie 2 nie jest uzupełniania kwota salda wg raportu kasowego. **Tymczasem protokół powinien zawierać obok informacje o rzeczywistym stanie środków pieniężnych w kasie, informację o ich stanie wynikającym z ostatnio sporządzonego raportu kasowego**.
- Protokoły z inwentaryzacji środków pieniężnych w automatach biletowych. Podczas inwentaryzacji stwierdzono nadwyżki i niedobory w poszczególnych automatach biletowych. W protokole z rozliczenia inwentaryzacji postanowiono o dokonaniu kompensaty niedoborów z nadwyżkami. Pozostałym niedoborem w kwocie 84,03 zł obciążono zgodnie z umową Kolejowe Zakłady Łączności w Bydgoszczy.
- Protokoły weryfikacji,
- Protokoły z inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze potwierdzenia sald wraz z potwierdzeniami sald.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 35 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

– art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce tj. w Miejskim Zarządzie Komunikacji w Tychach.

5. Pouczenie:

Dyrektor kontrolowanej jednostki mgr [redacted] został poinformowany o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 26.01.2018 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczątka
1.	[redacted] – Dyrektor Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach	/-/ [redacted]
2.	[redacted] – Główna Księgowa Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach	/-/ [redacted]
3.	[redacted] – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]
4.	[redacted] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]
5.	[redacted] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]